

OIKAISUVAATIMUKSEN TÄYDENNYS

Pelkosenniemen kunnanhallitukselle

Asia: Pelkosenniemen kunnanhallituksen 17.8.2026 § 253 päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen täydentäminen

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

Laura Sofia Lakso

yhteiskuntatieteiden maisteri

Pelkosenniemen kunnanvaltuutettu

Pelkosenniemen kunnanhallituksen entinen puheenjohtaja

Avustaja:

varatuomari Matti Torvinen

Lakiasiantojisto Lex Lappia

Päiväys: 3.9.2026

1. Täydennyksen tarkoitus ja määräaika

Tällä asiakirjalla täydennän Pelkosenniemen kunnanhallituksen 17.8.2026 § 253 päätöksestä tekemääni oikaisuvaatimusta.

Oikaisuvaatimuksen viimeinen jättöpäivä on 3.9.2026. Tämä täydennys toimitetaan Pelkosenniemen kunnalle 3.9.2026 ja siten oikaisuvaatimukselle säädetyn määräajan kuluessa.

Täydennys perustuu erityisesti vasta nyt käyttöömme saatuun uuteen asiakirja-aineistoon:

1. vt. kunnanjohtaja Mikko Merikannon 2.9.2026 tekemään viranhaltijapäätökseen § 9/2026;
2. Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n Pelkosenniemen kunnalle antamaan 26.8.2026 päivättyyn laskuun ja sen toimenpide-erittelyyn; sekä
3. Pelkosenniemen kunnan ja Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n 23.6.2026 päivättyyn kirjalliseen toimeksiantovahvistukseen.

Nämä asiakirjat ovat tulleet käyttöömme vasta oikaisuvaatimuksen laatimisen loppuvaiheessa ja ne sisältävät asian lainmukaisuuden sekä tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin kannalta olennaista uutta tietoa.

2. Uusi asiakirja-aineisto vahvistaa esteellisyyskysymysten merkitystä

Vt. kunnanjohtaja Mikko Merikannon 2.9.2026 tekemässä päätöksessä todetaan nimenomaisesti, ettei kunnalla ole asiakirjoja, joissa olisi arvioitu **kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen puheenjohtajan esteellisyyttä toimeksiannon antamisessa ja asian valmistelussa.**

Samassa päätöksessä todetaan lisäksi, ettei ole asiakirjoja, joissa olisi arvioitu **kunnan edun sekä kunnanjohtajan tai kunnanhallituksen puheenjohtajan henkilökohtaisten intressien mahdollista ristiriitaa.**

Tämä on erittäin merkityksellinen uusi tieto.

Oikaisuvaatimuksessa on jo aikaisemmin tuotu esille vt. kunnanjohtaja Mikko Merikannon sekä useiden asian käsittelyyn osallistuneiden luottamushenkilöiden esteellisyys.

Nyt kunta itse vahvistaa, ettei toimeksiannon antamiseen ja valmisteluun liittyvistä keskeisistä esteellisyys- ja intressiristiriitakysymyksistä ole tehty dokumentoitua arviointia.

Kun kyseessä on ollut entisen kunnanhallituksen puheenjohtajan mahdollista rikosoikeudellista vastuuta koskeva erittäin vakava menettely, olisi puolueettomuuskysymykset tulleet ratkaista **ennen** asian viemistä eteenpäin ja ulkopuolisen oikeudellisen toimeksiannon käyttämistä rikosilmoitusmenettelyn perustana.

3. Toimeksianto oli käynnistetty jo 23.6.2026

Nyt saatu toimeksiantovahvistus osoittaa, että Pelkosenniemen kunta teki Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n kanssa kirjallisen toimeksiannon jo **23.6.2026.**

Toimeksiantajana on Pelkosenniemen kunta, toimeksiannon sisältönä **”Kuntalain 85 §:n mukainen selvitystyö”** ja vastuullisena lakimiehenä neuvotteleva lakimies, professori emeritus Matti Tolvanen. Sovittu palkkio on 250 euroa tunnilta lisättynä arvonlisäverolla ja hinta-arvio 2 500–3 000 euroa.

Toimeksiantosopimus on allekirjoitettu kunnan puolesta vt. kunnanjohtaja Mikko Merikannon toimesta 23.6.2026.

Tällä on erityinen merkitys, koska Merikannon oma asema Laura Laksoa koskevassa tapahtumakokonaisuudessa on ollut riitainen ja hänen esteellisyydestään on esitetty nimenomaisia väitteitä.

Siitä huolimatta nyt saadun kunnan oman päätöksen mukaan asiakirjoja Merikannon esteellisyysarviosta toimeksiannon antamisessa ei ole.

4. Kunnalle on jo aiheutunut konkreettisia ulkopuolisia kustannuksia

Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy on laskuttanut Pelkosenniemen kuntaa toimeksiannosta yhteensä **2 980,63 euroa**.

Toimenpide-erittelyn mukaan työ on muodostunut seuraavasti:

- 4.8.2026 asiaan perehtyminen 2,5 tuntia;
- 5.8.2026 lausunnon kirjoittaminen 4 tuntia;
- 17.8.2026 lausunnon esittäminen kunnanhallituksen kokouksessa 1 tunti;
- 24.8.2026 rikosilmoituksen tekeminen kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti 1 tunti;
- 25.8.2026 rikosilmoituksen viimeistely 1 tunti.

Työtä on laskutettu yhteensä 9,5 tuntia eli 2 375 euroa ilman arvonlisäveroa.

Tämä osoittaa, että kysymys menettelyn tarkoituksenmukaisuudesta ei ole enää teoreettinen.

Kunnan tekemästä menettelystä on jo aiheutunut konkreettisia kustannuksia.

5. Kustannusten syntyminen olisi voinut olla ainakin osittain vältettävissä

Laura Lakso oli jo ennen 17.8.2026 päätöksentekoa pyytänyt mahdollisuutta täydentää vastaustaan ja saada lisää aikaa asian selvittämiseen.

Lisäksi Lakson avustaja oli ennen kunnanhallituksen kokousta ollut yhteydessä oikeustieteen tohtori Matti Tolvaseen ja tuonut esille, ettei Lakso ollut vielä antanut aineellisia vastauksia kunnanhallituksen kysymyksiin.

Laksolle ei kuitenkaan annettu ennen 17.8.2026 ratkaisua mahdollisuutta lausua Tolvasen kirjallisesta lausunnosta eikä hänen kunnanhallituksen kokouksessa Teams-yhteydellä esittämistään täydentävistä arvioista.

Jos kunnanhallitus olisi tällaisessa tilanteessa myöntänyt pyydetyn lisääajan, toimittanut Tolvasen lausunnon Laksolle ja toteuttanut hallintolain mukaisen kuulemisen ennen asian ratkaisemista, olisi kunnanhallituksella ollut käytettävissään olennaisesti täydellisempi aineisto ennen rikosilmoitus päätöstä.

Tällöin olisi ollut mahdollista, ettei rikosilmoituksen valmisteluun olisi lainkaan ryhdytty tai että sen laajuus ja siihen käytetty ulkopuolinen asiantuntijatyö olisivat jääneet olennaisesti vähäisemmiksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei väitä varmana, että koko 2 980,63 euron kustannus olisi näin vältetty.

Sen sijaan on perusteltua ja välttämätöntä arvioida, **onko puutteellisen kuulemismenettelyn ja asian kiirehtimisen seurauksena aiheutunut kunnalle kokonaan tai osittain vältettävissä olleita kustannuksia.**

Erityisesti 17.8.2026 jälkeen laskutetut toimenpiteet – lausunnon esittely kunnanhallitukselle sekä rikosilmoituksen laatiminen ja viimeistely – liittyvät välittömästi siihen menettelyyn, jonka lainmukaisuus ja tarkoituksenmukaisuus on nyt riitautettu. Näistä on laskutettu yhteensä kolme tuntia eli 750 euroa ilman arvonlisäveroa.

6. Kunnan taloudellinen etu on osa tarkoituksenmukaisuusarviointia

Oikaisuvaatimuksessa ei ole kysymys vain Laura Lakson henkilökohtaisesta oikeusturvasta.

Kunnanhallituksen tulee arvioida myös **Pelkosenniemen kunnan etua.**

Kunnanhallituksen ja sen valmistelusta vastaavien viranhaltijoiden tulee huolehtia siitä, ettei kunnan varoja käytetä tarpeettomasti sellaisen menettelyn jatkamiseen, jonka menettelylliset lähtökohdat ovat vakavasti riitautettuja.

Kun jo ennen päätöksentekoa oli esitetty:

- lisääaikapyyntö;
- perusteet sille, miksi Lakson täydellistä vastausta ei ollut vielä voitu antaa;

- useita esteellisyysväitteitä; sekä
- tarve saattaa Lakson oma aineellinen selvitys myös Tolvasen arvioitavaksi,

olisi ollut taloudellisesti vastuullista selvittää nämä kysymykset ensin ja vasta sen jälkeen arvioida ulkopuolisen asianajotyön jatkamisen tarpeellisuutta.

Kunnanhallituksen on nyt oikaisuvaatimusta käsitellessään arvioitava, **onko kunnan varojen käyttäminen tällä tavalla ollut tarkoituksenmukaista ja onko menettely aiheuttanut kunnalle vältettävissä ollutta taloudellista haittaa.**

7. Myös mainehaitan riski kuuluu tarkoituksenmukaisuusarvioon

Asian merkitys ei rajoitu taloudellisiin kustannuksiin.

Kysymys on kunnan entiseen kunnanhallituksen puheenjohtajaan ja nykyiseen kunnanvaltuutettuun kohdistetusta rikosilmoitusmenettelystä, joka on saanut julkisuutta.

Kunnanjohtajan 2.9.2026 päätöksestä ilmenee, että tietopyynnössä on jouduttu selvittämään myös muun muassa päätöksestä tiedottamista, Laura Lakson nimen ja häntä koskevien tietojen julkistamista sekä Matti Tolvasen nimen, lausunnon ja professoriaseman käyttämistä päätöksen perusteluissa tai julkisuudessa.

Kunnan mukaan tällaiseen tiedottamiseen liittyviä erillisiä asiakirjoja ei ole tai niiden kokoaminen edellyttäisi uuden asiakirjan laatimista.

Oikaisuvaatimuksen tarkoituksenmukaisuusarvioinnissa on kuitenkin otettava huomioon, että rikosilmoituspäätöksen julkisuudesta voi aiheutua merkittävää mainehaittaa sekä Laura Laksolle että Pelkosenniemen kunnalle.

Jos myöhemmin osoittautuu, että päätös on tehty esteellisten henkilöiden osallistuessa, puutteellisen kuulemisen perusteella tai muuten virheellisessä järjestyksessä, kunnan oman päätöksenteon uskottavuus voi vaarantua.

Kunnanhallituksen tulee siksi arvioida, onko kunnan edun mukaista jatkaa menettelyä nykyiseltä pohjalta vai korjata menettely ennen lisäkustannusten ja lisähaitan syntymistä.

8. Uuden aineiston vaikutus oikaisuvaatimuksen vaatimukseen

Edellä esitetty uusi aineisto vahvistaa jo tehdyssä oikaisuvaatimuksessa esitettyjä vaatimuksia.

Laura Lakso vaatii edelleen, että kunnanhallitus:

1. kumoaa 17.8.2026 § 253 päätöksen;
2. keskeyttää rikosilmoituksen valmistelun ja toimittamisen;
3. ratkaisee asian valmisteluun ja päätöksentekoon osallistuneiden henkilöiden esteellisyydet ennen asian mahdollista uutta käsittelyä;
4. varaa Laksolle tosiasiallisen mahdollisuuden lausua Tolvasen kirjallisesta ja suullisesta arviosta sekä kaikesta muusta hänen vahingokseen käytettävästä aineistosta;
5. arvioi, onko tähän mennessä syntyneitä ulkopuolisia asianajokuluja aiheutunut kokonaan tai osittain sellaisesta menettelystä, joka olisi asian asianmukaisella ja oikea-aikaisella kuulemisella voitu välttää;
6. arvioi, onko asian tähänastinen käsittely ollut Pelkosenniemen kunnan taloudellisen edun mukaista; sekä
7. arvioi asian uudelleen myös siitä näkökulmasta, onko menettelyn jatkaminen tarkoituksenmukaista huomioon ottaen kunnalle ja Laura Laksolle jo syntynyt tai edelleen mahdollisesti syntyvä taloudellinen ja maineellinen haitta.

9. Yhteenveto

Nyt saadut asiakirjat täydentävät olennaisesti oikaisuvaatimuksen perusteita.

Kunnan oman 2.9.2026 päätöksen mukaan keskeisten toimijoiden esteellisyyden tai heidän henkilökohtaisten intressiensä ja kunnan edun mahdollisen ristiriidan arvioinnista ei ole asiakirjoja.

Tolvasen toimeksianto oli käynnistetty jo 23.6.2026, kunnan vastuulliseksi lakimieheksi oli nimetty Tolvanen ja hinta-arvio oli 2 500–3 000 euroa.

Kunnalle on jo laskutettu toimeksiannosta 2 980,63 euroa, ja lasku sisältää erikseen kunnanhallituksen 17.8.2026 kokoukseen osallistumisen sekä rikosilmoituksen laatimisen ja viimeistelyn.

Näissä olosuhteissa kunnanhallituksen tulee oikaisuvaatimusta käsitellessään arvioida paitsi 17.8.2026 päätöksen **lainmukaisuutta**, myös sen **tarkoituksenmukaisuutta ja seurauksia Pelkosenniemen kunnalle**.

Oikaisuvaatimuksen tekijän käsityksen mukaan kunnanhallituksen ei ole tarkoituksenmukaista jatkaa rikosilmoitusmenettelyä ennen kuin esteellisyyskysymykset, Lakson kuuleminen ja koko uuden aineiston merkitys on asianmukaisesti ratkaistu.

Tämä täydennys toimitetaan 3.9.2026 eli oikaisuvaatimuksen viimeisenä jättöpäivänä ja siten määräajan kuluessa.

Pelkosenniellä 3.9.2026

Laura Sofia Lakso

yhteiskuntatieteiden maisteri

Pelkosenniemen kunnanvaltuutettu

Pelkosenniemen kunnanhallituksen entinen puheenjohtaja

Avustajana

Matti Torvinen

varatuomari

Lakiasiantoiisto Lex Lappia